

תורת החבורות – תרגיל בית 5

שאלה 1

בכל אחד מהסעיפים רשום את התמורה הנתונה כמכפלת מעגלים זרים, חשב את סדר התמורה :

$$(א) \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 \\ 2 & 3 & 4 & 5 & 1 & 6 & 7 & 9 & 8 \end{pmatrix}$$

$$(ב) (1 \ 2 \ 3)(4 \ 5)(1 \ 6 \ 7 \ 8 \ 9)(1 \ 5)$$

$$(ג) (1 \ 5)(1 \ 2 \ 3)(1 \ 5)$$

שאלה 2

$$\sigma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 \\ 7 & 5 & 9 & 3 & 2 & 8 & 4 & 6 & 1 \end{pmatrix}, \sigma \in S_9, \text{ תהי}$$

(א) מצא את סדר התמורה.

$$(ב) \text{ חשב } \sigma^{101}, \sigma^{1357}(9), \sigma^{2488}(5).$$

$$(ג) \text{ מצא תמורה } \psi \in S_9 \text{ (אם קיימת) כך ש } \psi = (4 \ 5).$$

$$(ד) \text{ מצא תמורות } \mu_2, \mu_3 \in S_9 \text{ כך ש } \sigma = \mu_k^k, \text{ עבור } k = 2, 3.$$

שאלה 3

תהי σ m-מעגל.

$$(א) \text{ הוכח כי } \sigma^i \text{ m-מעגל אם ורק אם } (m, i) = 1.$$

$$(ב) \text{ הוכח כי אם } i|m, \text{ אז } \sigma^i \text{ היא מכפלה של } i \text{-מעגלים זרים באורך } \frac{m}{i} \text{ כל אחד.}$$

שאלה 4

$$\text{תהי } G = S_n, n \geq 3.$$

$$\text{הוכח כי לכל איבר } \sigma \neq id \text{ קיימת } \mu \in G \text{ כך ש- } \sigma \mu \neq \mu \sigma.$$

שאלה 5

- (א) רשום את כל המבנים המעגלים האפשריים של האיברים ב- S_4 מסדר 4 ו-2.
- (ב) מצא את כל הסדרים האפשריים של אברים ב- S_5 וב- S_7 .
- (ג) הוכח לכל n טבעי ו- p ראשוני כי הסדר של $S_n \in \sigma$ הוא p אם ורק אם σ מכפלת p -מעגלים זרים.
- (ד) הסבר מדוע הטענה הקודמת אינה נכונה אם נוותר על תנאי הראשוניות של p .

שאלה 6

תהי G חבורת הסימטריות של טטראדר רגולרי (שווה צלעות) ב- \mathbb{R}^3 . הוכח כי $|G| = 12$.
(רמז: לחכות את ההוכחה עבור ה- n -גון ולמצוא מספר המקומות אליהם ניתן להעתיק זוג קודקודים סמוכים)

שאלה 7

תהי $G = D_{2n}$, $n \geq 3$.

- (א) הוכח כי אם n זוגי, אז קיים $z \in G$ מסדר 2 שהינו מתחלף (בכפל) אם כל אברי G .
כמו כן הראה כי $z \in G$ הינו האיבר היחיד ב- G השונה מיחידה שמתחלף עם כל אברי החבורה.
- (ב) הוכח כי אם n אי-זוגי, אז אין ב- G איבר השונה מיחידה שמתחלף עם כל אברי החבורה.